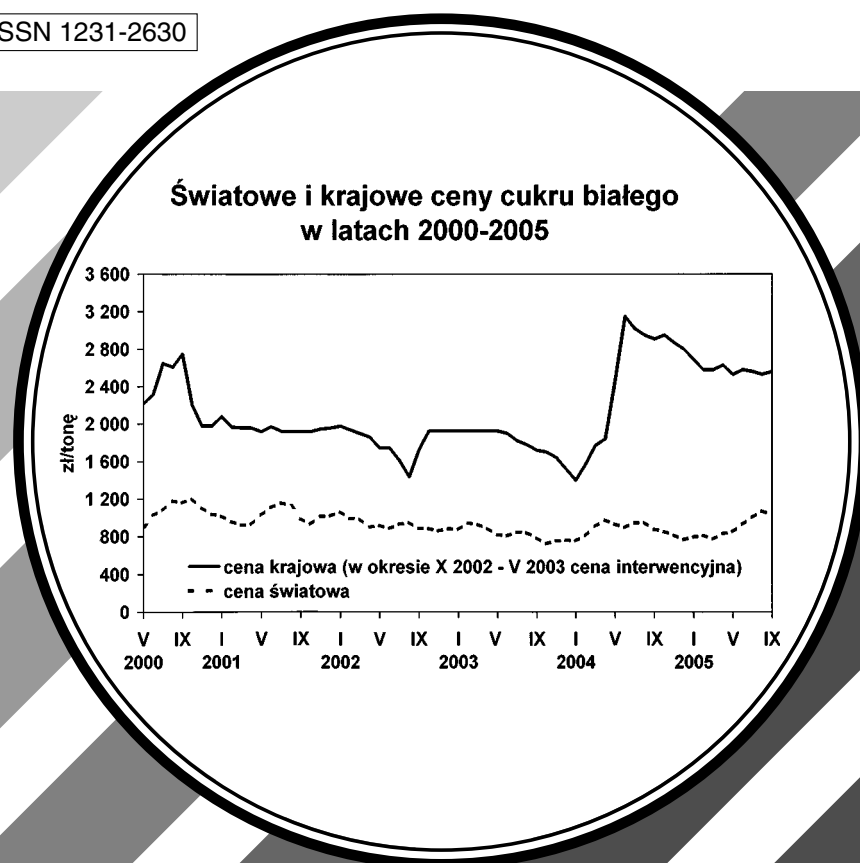

RYNEK CUKRU

stan i perspektywy

ISSN 1231-2630

ANALIZY RYNKOWE

GRUDZIEŃ 2005

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Sytuacja na rynku światowym – *Z. Smoleński*
- III. Regulacja rynku cukru w Unii Europejskiej – *Ł. Chudoba*
- IV. Produkcja buraków cukrowych – *Ł. Chudoba*
- V. Stan przemysłu cukrowniczego – *Ł. Chudoba*
- VI. Zużycie cukru – *Z. Smoleński, P. Szajner*
- VII. Handel wewnętrzny – *Z. Smoleński, T. Zdziarska*
- VIII. Handel zagraniczny – *P. Szajner*
- IX. Interwencja na rynku cukru – *M. Mieczkowski*
- X. Inne środki słodzące – *P. Szajner*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Zygmunt Smoleński

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 826-75-53

dr Łucja Chudoba

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-415

mgr inż. Piotr Szajner

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-719

mgr inż. Martyn Mieczkowski

• ARR • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 661-74-39

mgr inż. Teresa Zdziarska

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-440

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 6.12.2005 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w czerwcu 2006 r.

REASUMPCJA

W minionym sezonie cukrowniczym (od października 2004 r. do września 2005 r.) notowano stopniową stabilizację na krajowym rynku hurtowym cukru. Ceny zbytu cukru wykazywały początkowo (w okresie kampanii przerobu buraków cukrowych) tendencje spadkowe, z 2950 zł/t w październiku 2004 r. do 2690 zł/t w styczniu 2005 r. Natomiast w ciągu następnych miesięcy, do października 2005 r. włącznie, ceny zbytu cukru, przy dużych wahaniach, nie wykazywały określonej tendencji zmian, co oznaczało stopniową stabilizację krajowego rynku hurtowego. Równocześnie w handlu detalicznym notowano systematyczny spadek cen: z 3,54 zł/kg przeciętnie w październiku ub. r. do 3,04 zł/kg w sierpniu i nieznaczny wzrost do 3,07 zł/kg w październiku 2005 r.

W 2005 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych wyniosła 270 tys. ha (szacunek Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego) i była o 6,2% mniejsza niż przed rokiem oraz o 11,8% mniejsza niż w pięcioleciu 2000–2004. Plony oszacowano na 430 dt/ha, tj. na poziomie zbliżonym do średnich z lat 2002–2004.

W kampanii 2005/06 skup wyniesie ok. 11,6 mln t buraków cukrowych, z których zostanie wyprodukowane ok. 1,9 mln t cukru, wobec 2 mln t w poprzedniej kampanii. Produkcja cukru przewyższy o 20% kwotę A.

Minimalne ceny skupu buraków cukrowych A i B są od dwóch lat analogiczne jak w pozostałych krajach Unii Europejskiej, natomiast ceny skupu buraków C pozostają cenami umownymi.

Średnia cena skupu buraków cukrowych w bieżącej kampanii jest o 45% wyższa niż w ostatnim roku przed integracją.

Wzrost cen skupu surowca oraz spadek cen zbytu cukru przyczynił się do pogorszenia wyników ekonomiczno-finansowych przemysłu cukrowniczego. W pierwszej połowie 2005 r. strata netto wyniosła 3,9% w relacji do przychodów, podczas gdy przed rokiem zysk netto stanowił 16,4% przychodów.

Spowolniono procesy restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego. W kampanii 2005/06 przerób buraków na cukier prowadziło 40 cukrowni, podczas gdy przed rokiem liczba czynnych cukrowni wyniosła 43, a przed dwoma laty 57.

W ciągu ostatnich 6 lat przeciętne spożycie cukru w gospodarstwach domowych, w przeliczeniu na 1 osobę, zmalało z 23,28 kg w 1999 r. do 19,44 kg w 2004 r. i przewidywanych 19 kg w roku bieżącym.

W dalszym ciągu zwiększa się produkcja wyrobów zawierających cukier, szczególnie wyrobów ciastkarskich, czekolady, dżemów, jogurtów oraz piwa.

Łączne krajowe zużycie cukru w 2004 r. wyniosło ok. 1615 tys. t i było wyższe od szacowanego 1600 tys. t w 2003 r. W 2005 r. w dalszym ciągu maleje spożycie cukru w gospodarstwach domowych. Równocześnie zanotowano wzrost zużycia cukru w przetwórstwie spożywczym. Szacuje się, że łączne krajowe zużycie cukru w 2005 r. będzie niż-

sze w porównaniu z poprzednim rokiem, ale nadal wyższe niż w 2003 r. (tab. 1).

W okresie trzech kwartałów 2005 r. sprzedano za granicę 483,3 tys. t cukru, w tym ok. 375 tys. t cukru C, co wpłynęło na niską wartość jego eksportu – 140 mln EUR. W tym samym okresie wzrosła o 17% wartość eksportu artykułów spożywczych zawierających cukier do 413 mln EUR.

Agencja Rynku Rolnego jako instytucja Unii Europejskiej, odpowiedzialna za administrowanie mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej na rynku cukru i miodu, realizowała: pobieranie opłat cukrowych, interwencyjne zakupy i sprzedaż cukru, dopłaty do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym, administrowanie obrotem towarowym z zagranicą oraz wspieranie produkcji i zbytu miodu. Między innymi, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, ARR przekazała 4847 t cukru w ramach pomocy żywnościowej dla najuboższej ludności UE oraz przetransferowała 500 t cukru dla fińskiej agencji interwencyjnej w ramach realizacji „Programu pomocy najuboższym w Finlandii”.

Od sezonu 2006/07 w Unii Europejskiej wdrażane będą nowe zasady regulacji rynku cukru. Ich celem jest poprawa konkurencyjności unijnego cukru na rynku międzynarodowym. W ciągu trzech lat obniżone zostaną ceny cukru i buraków cukrowych. Produkcja cukru będzie kontynuowana przez sprawniejszych producentów, w regionach o dobrych warunkach dla uprawy buraków cukrowych.

Tabela 1

Bilans cukru w tys. ton

Wyszczególnienie	Lata gospodarcze I VII - 30 VI			
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06 przewidywania
Zapasy początkowe a)	661	791	804	732
Produkcja	2030	1949	2002	1900
Import	85	45	46	45
Zużycie krajowe	1590	1600	1615	1605
Zmiana stanu rezerw b)	+13	+13	-	-
Eksport	408	394	505	580
Zapasy końcowe a)	791	804	732	492

a) Zapasy u producentów i w handlu.

b) (+) zwiększenie podaży na rynku, (-) zmniejszenie podaży na rynku.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, MF oraz szacunek IERiGŻ-PIB.

SUMMARY

The previous season on Polish sugar market (Oct 2004 – Sept 2005) was featured with a gradual stabilisation at the wholesale level. At the beginning of the 2004/05 season sugar prices at factory gate showed some decline (during the sugar beet processing campaign) from 2950 PLN/t in October 2004 to 2690 PLN/t in January 2005. Then having strong fluctuations the prices did not show a clear tendency by October 2005, which meant a gradual stabilisation of the wholesale market.

In 2005 sugar beet area totalled 270 thousand ha (estimates of National Union of Sugar Beet Producers), which was 6,2% down from 2004 and 11,8% the average calculated for 2000–2004. Sugar beet yield increased are estimated at 430 dt/ha, i.e. close to the level observed in 2002–2004.

Sugar beet procurement in the 2005/06 campaign so estimated at 11,6 million tons, which would give sugar production of ca 1,9 million tons versus 2,0 million tons in the previous season. Sugar production would therefore exceed the quota A by 20%.

Since two years minimum procurement prices for sugar beet within the quotas A and B are in line with the relevant prices in the EU. Average price in the current campaign in 45% up

from the last year prior the enlargement.

Growing prices of raw material overlapped with the decline of sugar prices at factory gate, which led to deterioration in economic performance and financial standing of the sugar industry. In the first half of 2005 net loss amounted to 3,9% of total revenue while a year ago the sector generated profits of 16,4% of the revenue.

The processes of restructuring and modernisation of sugar industry have slowed down. In the current campaign sugar beet processing was run in 40 sugar mills versus 43 and 57 units in 2004/05 and 2003/04 respectively.

Over the last 6 years per capita sugar consumption at the household level declined from 233,28 kg (1999) to 19,44 kg (2004) and to 19 kg forecast for 2005.

The production of products containing sugar, in particular biscuits, chocolate, jams and beer increases on a regular basis.

Domestic use of sugar in 2004 totalled about 1615 thousand tons, versus 1600 thousand tons in 2003. Sugar consumption at the household level in 2005 keeps declining. So does sugar use in food industry. Total use of sugar in 2005 is estimated lower than in 2004 but still higher than in 2003.

Sugar exports over the period of January – September 2005 amounted to 483,3 thousand tons, including 375 thousand tons of the quota C, which led to low revenue on exports – EUR 140 million. At the same time the expenditure on import of the products containing sugar increased by 17% to EUR 413 million.

The Agricultural Market Agency (AMA) as an entity body responsible for administration of the CAP on the market of sugar and honey, exercised the following measures: sugar fees, intervention sales and procurement, subsidies for sugar used in chemical industry, export and import licences, export refunds, subsidies for production and sales of honey. According to the decision of the EC the AMA granted 4847 tons of sugar within food aid schemes and transferred 500 tons of sugar to Finnish intervention agency within the aid programme for the poorest part of the society in Finland.

Since 2006/07 sugar market regime in the EU will be subject to reforms. The aim of the reforms is to improve the competitiveness of the EU sugar on the world market. Administrative prices of sugar beet and sugar will be lowered over the period of 3 years. Sugar production will be conducted by more efficient units in operating in the regions featured with reasonable conditions for sugar beet cultivation.

Table 1

Sugar balance sheet ('000 t)

Item	2002/03 (JUL/JUN)	2003/04 (JUL/JUN)	2004/05 (JUL/JUN)	2005/06 (JUL/JUN) forecast
Beginning stocks a)	661	791	804	732
Production	2030	1949	2002	1900
Import	85	45	46	45
Domestic use	1590	1600	1615	1605
Changes in stocks b)	+13	+13	–	–
Export	408	394	505	580
Ending stocks a)	791	804	732	492

a) Stocks at producers and in trade.

b) (+) increase in market supplies, (–) decline in market supplies.

Source: CSO, CIFT, MF and IAFE-NRI estimations.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazą się:

1. Rynek ryb (4) • grudzień 2005,
2. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (29) • marzec 2006,
3. Rynek pasz (19) • marzec 2006,
4. Rynek mleka (30) • kwiecień 2006,
5. Rynek drobiu i jaj (29) • maj 2006,
6. Rynek ziemniaka (29) • maj 2006,
7. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (23) • maj 2006,
8. Rynek mięsa (30) • maj 2006,
9. Rynek cukru (29) • czerwiec 2006,
10. Rynek zbóż (30) • czerwiec 2006,
11. Rynek rzepaku (29) • czerwiec 2006,
12. Rynek owoców i warzyw (28) • czerwiec 2006,
13. Rynek ziemi rolniczej (9) • wrzesień 2006,
14. Popyt na żywność (7) • grudzień 2006.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2005 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-685, faks: 827-19-60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
